

Pentti Tiusanen /vas: Lakialoite laiksi sairausvakuutuslain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan vaikean ja pitkäaikaisen sairauden hoidossa tarvittavien lääkkeiden sairausvakuutuskorvauksen korottamista. Kor-

vauksen tulisi olla 80 prosenttia lääkkeen hinnasta nykyisen 75 prosentin sijasta 25 markkaa ylittävältä osalta kultakin ostokerralta.

PERUSTELUT

Jatkuvasti kohoavat lääkkeiden hinnat estävät potilaita hankkimasta heille määrättyjä lääkkeitä. Potilaat jättävät usein vaikean, pitkäaikaisen sairauden hoidossa tarvittavan välttämättömän lääkkeen hankkimatta, koska heidän rahansa eivät siihen riitä. Aikaisemmin omavastuuosuuden jälkeen 80-prosenttisesti korvattujen lääkeryhmien korvausprosentti laskettiin sairausvakuutuslain muutoksella 1.4.1994 lukien 75 prosenttiin. Huolimatta prosenttimäärän kohtalaisen vähäisestä alentamisesta on lisääntyneellä omavastuumäärällä myös merkitystä pieni- ja keskituloisten ihmisten lääkemenoissa. Lainmuutoksen seurauksena korvausprosentin alentaminen, omavastuuosuuden korottaminen, lääkkeiden markkinahintojen nousu sekä lääkkeiden arvonnäköalaveron korottaminen ovat kaikki yhdessä lisänneet vaikeasti sairaiden ihmisten lääkekustannuksia.

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta kantoi huolta jo vuoden 1994 lainmuutoksen mahdollisista kielteisistä seurauksista todeten, että tuolloinen esitys sisälsi jälleen lääkekorvausten alennuksia. Valiokunnan mukaan jo tuolloin korvaustaso oli eurooppalaisessa vertailussa muuttumassa varsin heikoksi. Erityisesti silloisten 80-prosenttisesti korvattavien lääkkeiden kohdalla potilaiden kustannukset nousivat, samalla kun tähän ryhmään kuului ja kuuluu edelleen varsin runsaasti lääkkeiden käyttäjiä. Valiokunnan mielestä heidän hoitomyöntävyys-

tensä mahdollinen aleneminen tulisi vaikuttamaan voimakkaasti vastaisiin kustannuksiin ja johtaisi joissakin tautiryhmissä erittäin kalliisiin ratkaisuihin, jos lääkehoidon asemesta joudutaan raskaampiin lääketieteellisiin toimiin (HE 259/1993 vp/StVM 51/1993 vp).

Vastaavasti vuoden 1994 omavastuiden lisäämisestä valiokunta totesi, että lainsäädäntö johtaa omavastuiden kasaantumiseen, koska useissa tapauksissa ne koskevat samaa henkilöä. Vaikka lääkehoidossa ja matkakustannuksissa on vuotuiset omavastuut, olisi valiokunnan mielestä selvitettävä yhtenäisen terveydenhuollon maksujen ja kustannusten omavastuiden kattoa, jonka nojalla voidaan saattaa henkilön sairaanhoidon kulut kohtuullisiksi (StVM 51/1993 vp).

Tällä hetkellä vaikean ja pitkäaikaisen sairauden lääkeryhmään kuuluvat mm. verenpaine- ja astmalääkkeet. Lääkkeiden korkean hinnan vuoksi välttämättömätkin lääkkeet saattavat jäädä lunastamatta, ja toisaalta verenpaine- ja astmalääkkeitä ei nautita ohjeiden mukaan potilaiden vähentäessä niiden käyttöä taloudellisista syistä. Näin näiden potilaiden niin verenpaine- kuin bronkialiaastmankin hoito vaikeutuu taudin asteen pahentuessa. Näin yhteiskunnalliset menot nousevat sairauksien vaikeusasteen lisääntyessä.

Pieni- ja keskituloisten ihmisten, erityisesti työttömien ja pienituloisten eläkeläisten tulotason kireys on johtanut siihen, että pienetkin pro-

sentuaaliset muutokset omavastuuosuuksissa ovat merkittäviä. Tämä siitä huolimatta, että Kansaneläkelaitos korvaa lääkekustannukset, jotka ylittävät 3 160 markkaa vuodessa.

Tällä lakialoitteella ehdotetaan sairausvakuutuslain 9 §:n muuttamista niin, että vaikeiden ja pitkäaikaisten sairauksien hoitoon tarvittavien

lääkkeiden sairausvakuutuskorvaus nostettaisiin nykyisestä 75 prosentista 80 prosenttiin.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sairausvakuutuslain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/1963) 9 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1993 annetussa laissa (1644/1993) seuraavasti:

9 §

Edellä 5 §:n 1 momentin 3 kohdassa ja 5 b §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista lääkkeistä korvataan:

1) 50 prosenttia 50 markkaa ylittävästä määrästä kultakin ostokerralta;

2) 80 prosenttia 25 markkaa ylittävästä määrästä kultakin ostokerralta, kun kysymyksessä on vaikean ja pitkäaikaisen sairauden hoidossa tarvittava välttämätön lääke; sekä

3) 100 prosenttia 25 markkaa ylittävästä määrästä kultakin ostokerralta, kun kysymyksessä on vaikean ja pitkäaikaisen sairauden hoidossa tarvittava vaikutustavaltaan korvaava tai korjaava välttämätön lääke.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 15 päivänä lokakuuta 1996

Pentti Tiisanen /vas